

Behovsbedömning för program

Enligt Plan- och bygglagen (PBL), Miljöbalken (MB) och förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar (1998:905) ska planer och program som kan antas leda till en betydande miljöpåverkan miljöbedömas. Behovet av miljöbedömning ska utredas i det enskilda fallet genom en så kallad behovsbedömning.

Behovsbedömningen syftar till att upptäcka eventuella risker och konflikter mellan önskemålen om exploatering och miljö, hälsa eller hushållning av naturresurser. Behovsbedömningen ska utgöra underlag för kommunens beslut om en miljöbedömning ska utföras för detaljplanen.

Om behovsbedömningen visar på en betydande miljöpåverkan skall en miljöbedömning göras och resultatet redovisas i form av en miljökonsekvensbeskrivning. Behovsbedömningen ligger då som grund för beslut om avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen om en sådan skall göras. Bedöms planen inte medföra någon betydande miljöpåverkan hanteras miljöfrågorna inom ramen för detaljplanearbetet.

Platsens förutsättningar

Ådöhalvön är beläget ca tre km söder om Bro centrum. Halvön är smal och långsträckt och domineras av omväxlande skogspartier och ett äldre kulturlandskap med lång kontinuitet. Inom området finns några väl sammanhållna mindre bebyggelsegrupper, i huvudsak för fritidsboende och ett fåtal enskilda gårdar. Fritidshusområdena övergår allt mer till permanentboende. Centralt på halvön finns en campingplats, badplats och stugby.

Programområdet avgränsas i norr mot Tammsvik konferensanläggning och i söder av Stora Lugnet och Ekbacken. I öst och väst avgränsas området av Mälarens vatten.

Planprogrammets syfte

Planprogrammet ska undersöka möjligheter till komplettering i befintliga bebyggelsestrukturer samt eventuellt tillägg av ny bebyggelse. Planprogrammet ska också ge riktlinjer för hur landskapsvärdena tas tillvara samt hur förutsättningarna för det rörliga friluftslivet kan utvecklas.

Motiverat ställningstagande

Med utgångspunkt från planprogrammet och checklista för behovsbedömning har kommunen gjort bedömningen att genomförandet av planprogrammet för Ådöhalvön **inte** medför risk för betydande miljöpåverkan varför miljöbedömning ej erfordras. I den fortsatta planprocessen kommer programområdet att delas upp i en eller flera detaljplaner. För varje detaljplan kommer särskilda behovsbedömningar att göras. Ny kunskap kan tillkomma som gör att ställningstagandet revideras i senare skede.

Följande aspekter har vid bedömningen funnits viktiga att framhålla:

Friluftsliv och rekreation

Området ligger vid Mälaren vars vatten, strandområden och öar är utpekade som riksintresse, enligt 4 kap 2 § MB, där turismens och det rörliga friluftslivets intressen särskilt ska beaktas. Området används idag för rekreation och har stor potential till att vidareutvecklas som rekreations- och friluftslivsområde. Förslaget stärker Ådöhalvön som ett besöksmål för friluftslivet och åtgärder för att förbättra tillgängligheten för det rörliga friluftslivet föreslås. Områdets betydelse för tätorten Bros rekreationsbehov kommer att stärkas vid ett genomförande av planen samt vid ett genomförande av pågående planering i anslutning till Bro.

Naturvärden

Programförslaget påverkar inte riksintresse för naturvård eller Natura-2000 områden. Ett område med höga naturvärden föreslås tas i anspråk för en mindre bebyggelsegrupp i anslutning till Verkaviken. I övrigt föreslås ingen ny markanvändning i områden med värdefull natur/höga naturvärden. Ett stort antal jättekär finns inom programområdet. Kommande planläggning föreslås skydda ekarna. Möjligheten att säkra Ådöhalvöns naturvärden genom naturreservatsbildning föreslås utredas vidare.

Bebyggelseområden

Planprogrammet ger förslag på utveckling av befintliga bostadsområden, områden för nya bostäder och verksamheter. Föreslagen exploatering bedöms ej medföra några större inskränkningar/störningar på de olika värden och intressen som finns i området. Vid nyexploatering föreslås stor hänsyn tas till bevarandevärden och landskapsbilden. Områdets karaktär sparas så långt som möjligt.

Omfattningen av nya bebyggelsegrupper på naturmark är begränsad och till stora delar placerade i anslutning till befintlig bebyggelse eller mark som idag används för camping. Etableringen av nya bebyggelsegrupper i den norra delen av programområdet (camping och torp vid Stora och Lilla Granskog) ändrar dock karaktären i sitt omedelbara närområde vilket ger en mindre påverkan genom att fragmentisera grönkilen.

En förtätning och en omvandling till helårsboende skapar/ger fler trafikrörelser men ger även ett bättre reseunderlag för kollektivtrafiken.

Strandskydd

För området norr om befintligt bostadsområde Ådö skog gäller 100 meter strandskydd. I Ådöskog är strandskyddet upphävt för stränder och landområde. Söder om Ådö skog gäller strandskydd på 300 meter. Planprogrammet är restriktivt till bebyggelse nära stranden. Tillägg i bebyggelsen och nya bebyggelsegrupper som föreslås norr om Ådö skog finns utanför områden för strandskydd. Vissa allmänna anläggningar, som bad- och båtbyggor kan bli aktuella inom områden med strandskydd. För att utveckla området söder om Ådö skog behöver gällande strandskydd upphävas.

Området söder om Ådö skog är sedan tidigare till viss del ianspråktaget för bostadsbebyggelse. Växt- och djurliv i strandzonen kommer att inventeras genom en strandinventering. Upphävande av strandskydd inom Östra Mälarens vattenskyddsområde fattas av Länsstyrelsen.

En övergripande målsättning i programförslaget är att utveckla och förstärka Ådöhalvön som ett rekreations- och friluftsområde. Ådöhalvöns naturvärden föreslås tillvaratas och lyftas fram som en resurs, både för den ekologiska mångfalden och för sitt rekreativa och upplevelsemässiga värde. Tillgängligheten till strandskyddsområde för allmänheten förbättras bland annat genom att allmänna anläggningar, som bad- och båtbyggor, föreslås anläggas samt nya gångstigar. Sammantaget bedöms strandskyddets intentioner kunna bevaras och förstärkas med programförslaget.

Kulturmiljö och landskapsbild

Det öppna kulturlandskapet är av stort värde och föreslås bevaras. De ängs- och hagmarker som finns inom området säkerställs i förslaget. Historiska samband och förståelsen av kulturlandskapet bevaras och utvecklas genom förbättrad tillgänglighet. Utvecklingen av nya områden och funktioner föreslås ske med utgångspunkt i befintlig landskapsbild. Utblickar och vyer stärks vid ett genomförande av planen.

Vattenmiljö

Delar av programområdet ligger inom avrinningsområde för Säbyholmsviken, som är ett ekologiskt särskilt känsligt vattenområde, samt inom Östra Mälarens Vattenskyddsområde.

Idag har befintlig bebyggelse inom programområdet enskilda avlopp. Vid detaljpaneläggning planeras befintliga och kommande bebyggelseområden anslutas till det kommunala avloppsnätet vilket bidrar till en minskad belastning på Mälarens vattenområden. Befintliga och nya bebyggelseområdens dagvatten ska så långt som möjligt omhändertas lokalt.

Checklista för behovsbedömning

Checklistan nedan utgör ett underlag för en samlad bedömning av den inverkan programmets genomförande medför på miljön, hälsan och hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser. Checklistan redovisar också vilka typer av miljöpåverkan som behöver utredas vidare i kommande detaljplaner men som inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan.

	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap 28a §? (Om "ja" – planen innebär alltid betydande miljöpåverkan – miljöbedömning skall göras)		X
Sätter planen ramarna för kommande tillståndsprövning av verksamheter som räknas upp i bilaga 3 till MKB-förordningen? (Om "ja" – planen innebär alltid betydande miljöpåverkan – miljöbedömning skall göras)		X
Avser planen någon anläggning som räknas upp i PBL kap 5 § 18 st 3? (Om "ja" - planen innebär alltid betydande miljöpåverkan - miljöbedömning ska göras)		X
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan? (Sammanfattande ställningstagande utifrån checklistan nedan) Om "ja" - planen innebär betydande miljöpåverkan - miljöbedömning ska göras.		X

Bedömning	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar/Åtgärd
Miljömål (nationella, regionala och lokala)		X		Programmets genomförande stärker naturvärden och förbättrar vattenkvaliteten genom anslutning till kommunalt vatten och avlopp.
Gällande planer				
Översiktsplan		X		Enligt gällande översiktsplan (Öp 2000), ska i princip enbart pågående markanvändning som jord- och skogsbruk, fritidsboende och friluftsliv fortgå. I kommunens utställningsförslag till Översiktsplan 2010 (Ks 2010-12-01 §151) är programområdet markerat som prioriterat omvandlings-/förtätningssområde och med grönt samband i nord-sydlig riktning. Planprogrammets markanvändning överensstämmer med inriktningen i utställningsförslag till Översiktsplan 2010.
Detaljplaner		X		Inom programområdet finns fem gällande detaljplaner som reglerar befintlig markanvändning. Vid fortsatt planering kommer dessa planer att ersättas.
Biologisk mångfald				
Riksintresse för naturvärden	X			Norra Björkfjärdens övärld - Ådö, söder om programområdet, är riksintresse för naturvärden. Programförslaget bedöms inte påverka riksintresset.
Ekologiskt särskilt känsliga områden (ESKO)	X			Säbyholmsviken väster om Ådöhalvön är markerat som ett Ekologiskt särskilt vattenkänsligt vattenområde (ESKO) i gällande Öp 2000. Området avses anslutas till det kommunala VA-nätet. Lokalt

				omhändertagande av dagvatten kommer att eftersträvas.
Natura 2000-område	X			Inget Natura 2000-område berörs av programförslaget.
Naturresevat (även förslag till)	X			Naturresevat för delar av Ådöhalvön inom programområdet skulle kunna vara möjligt. Vidare utredningar behövs.
Strandskydd		X		Planprogrammet är restriktivt till bebyggelse nära stranden. Tillägg i bebyggelsen och nya bebyggelsegrupper som föreslås finns till största del utanför områden för strandskydd. Vissa allmänna anläggningar, som bad- och båtbyggor kan bli aktuella inom områden med strandskydd.
Värdefull natur/Högt naturvärde		X		Ett område med höga naturvärden föreslås tas i anspråk för en mindre bebyggelsegrupp i anslutning till Verkaviken. I övrigt föreslås ingen ny markanvändning i områden med värdefull natur/höga naturvärden.
Generellt biotopskydd		X		Ett stort antal jättekär finns inom programområdet. Programmet föreslår skydd av ekarna i kommande detaljplanläggning.
Ängs- och hagmarker		X		De ängs- och hagmarker som finns inom området säkerställs i förslaget. Vissa åtgärder för att förbättra tillgängligheten för det rörliga friluftslivet föreslås.
Nyckelbiotoper	X			Nyckelbiotoper finns inom samt söder om programområdet. Biotoper bedöms ej påverkas av programförslaget.
Rödlistade arter		X		Inga kända rödlistade arter finns dokumenterade inom

				området. Förutsättningarna att vid fördjupade inventeringar hitta rödlistade arter är goda inom områden som översiktligt karterats som värdefulla.
Fridlysta arter	X			Inga kända fridlysta arter finns dokumenterade inom området.
Djurliv		X		I samband med att området förtätas och får en högre grad permanentboende kan djurlivet påverkas negativt, dock inte i en sådan omfattning att det utgör ett hot för djurbeståndet.
Spridningskorridorer		X		Förtätning och en högre grad permanentboende kan påverka spridningskorridorer för djur- och växtliv. Föreslagen ny bebyggelse är placerad i anslutning till befintlig bebyggelse eller mark som idag används för camping. Omfattningen av nya bebyggelsegrupper på befintlig naturmark är begränsad.
Befolkning				
Riksintresset Mälaren med öar och strandområden MB 4 kap 2 §		X		Programområdet ligger inom riksintresse, enligt 4 kap 2 § MB, där turismens och det rörliga friluftslivets intressen särskilt ska beaktas. Programmet föresår att det rörliga friluftslivet stärks och säkras. De höga natur- och rekreationsvärden som finns på Ådöhalvön tillgängliggörs och landskapsvärden förstärks och förtydligas.
Riksintresse för det rörliga friluftslivet MB 3 kap 6 §	X			Riksintresse för det rörliga friluftslivet MB 3 kap 6 § berörs ej av programförslaget.
Regionalt intresse – Gröna kilar enligt RUF (Regional Utvecklingsplan för Stockholmsregionen)		X		Programområdet ingår i Görvälnskilen. Enligt Stockholms regionplane- och trafikkontors metodik för inventering av upplevelsevärden i Görvälnskilen 2004 kan flera

				<p>upplevelsevärden hittas i programområdet exempelvis orördhet och trolska naturmiljöer, skogskänsla och kulturhistoriska och levande landsbygd. Gröna värden säkras inom programområdet. Omfattningen av nya bebyggelsegrupper på naturmark är begränsad och till stora delar placerade i anslutning till befintlig bebyggelse eller mark som används för camping. Etableringen av nya bebyggelsegrupper på dagens camping och vid torpen ändrar dock karaktären i sitt omedelbara närområde vilket ger en mindre påverkan genom att fragmentisera grönkilen.</p>
Friluftsliv, rekreation strövområden, parker, gröna stråk		X		<p>Området används idag för rekreation. Förslaget stärker Ådöhalvön som ett besöksmål för friluftslivet och förbättrar tillgängligheten till naturområden.</p>
Badplatser		X		<p>Befintlig badplats vid Ådöhalvön föreslås utvecklas.</p>
Tysta områden		X		<p>Enligt Stockholms regionplane- och trafikkontors metodik för inventering av upplevelsevärden i Görvälnkilen 2004 är området utpekat som ett område som ligger 250 m zon till större vägar och bebyggelse. I Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen 2010 RUFSS är den norra delen av programområdet utpekat som ett tyst område (<45 dBA). Utveckling av programområdet (komplettering i befintliga bebyggelsestrukturer, tillägg av ny bebyggelse samt Ådöhalvöns utveckling som rekreationsområde) kommer</p>

				medföra att fler människor bor och vistas i området.
Människors hälsa				
Väg- och tågbuller		X		Trafikbullret kommer att öka i samband med att fler bosätter sig permanent i området samt att området utvecklas till ett större besöksmål.
Farligt gods - transporter	X			Ådövägen är ej utpekad som transportled för farligt gods i gällande översiktsplan 2000.
Trafiksäkerhet		X		Fler boende samt utveckling av Ådöhalvön som ett besöksmål kommer innebära fler trafikrörelser. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder som en separat gång- och cykelväg föreslås i programmet.
Riskområden för markradon	X			Dokumentation kring markradon saknas för området. I samband med kommande detaljplaneläggning bör eventuella riskområden för markradon kartläggas.
Elektriska- /magnetiska fält	X			Inga större kraftledningar finns i området.
Lukt		X		Viss typ av djurhållning kan bli aktuellt vid Björknäs gård, dock i begränsad omfattning och bedöms inte innebära problem med lukt för närboende.
Djurhållning		X		Djurhållning av mindre skala kan bli aktuellt vid Björknäs gård.
Allergirisk		X		Avstånd från eventuell djurhållning vid Björknäs gård samt vid beteshagar bedöms klaras.
Byggskedet		X		Ett genomförande av förslaget kommer troligtvis att ske successivt och under en längre tid. Buller under byggskedet kan orsaka störningar på

				befintlig bebyggelse. Naturvårdsverkets riktvärden för buller från byggplatser bör följas.
Mark				
Geologiska förhållanden, risk för skred, ras etc.	X			En översiktlig jordartskartering visar lera-finmo och kalt berg, tunt eller osammanhängande jordtäcke. Några kända områden med rasrisk finns ej dokumenterade. Ytterligare geotekniska undersökningar erfordras.
Markföroreningar	X			Inga kända markföroreningar finns dokumenterade.
Översvämningsrisk		X		Ingen tillkommande bebyggelse placeras inom områden där översvämningsrisk finns. I programmet föreslås begränsningar av bebyggelse i närheten av stranden.
Vatten				
Östra Mälarens vattenskyddsområde		X		Vattenområde öster om Ådöhalvön samt marken öster om Ådövägen ligger inom sekundär och primär (landområde inom 50 meter från strandlinje vid medelvattenstånd) zon för Östra Mälarens vattenskyddsområde vilket utgör en förutsättning för hantering av spillvatten och dagvatten inom området. Området avses anslutas till kommunalt VA-nät. Krav på dagvattenhantering i området kommer att följas upp i kommande detaljplaneläggning.
Miljö kvalitetsnormer för vatten		X		En utbyggnad av kommunalt vatten och avlopp innebär bättre förutsättningar.
Våtmarker/sumpmarker	X			Våtmark inom programområdet bedöms inte påverkas av förslaget program.
Grund- och ytvatten		X		Området avses anslutas till kommunalt VA-nät. Stora delar av

				programområdet kommer fortsatt vara fritt från bebyggelse, varför påverkan på grundvattenbildningen bedöms bli relativt begränsad.
Dagvatten		X		Delar av programområdet ligger, enligt gällande Öp 2000, inom tillrinningsområde där föroreningsbelastningen bör minskas. Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) på kvartersmark förordas i förslaget. Krav på dagvattenhantering i området kommer att följas upp i kommande detaljplaneläggning.
Luft				
Miljö kvalitetsnormer för luft		X		Ett genomförande av förslaget kommer innebära ökad trafik till och inom området, men inte i en större omfattning. Inga nationella miljö kvalitetsnormer bedöms överskridas som följd av förslaget.
Materiella tillgångar				
Infrastruktur		X		Befintliga vägar nyttjas. Ny separat gång- och cykelväg samt gångstigar föreslås. Tillgängligheten inom området förbättras. Ökad efterfrågan på offentlig och kommersiell service kan uppkomma i samband med att området förtätas och får fler permanentboende.
Byggnader		X		Befintliga gårdsmiljöer inom området tillåts utvecklas. Byggrätten föreslås utökas för befintlig bebyggelse.
Landskap				
Landskapsbild		X		Programmet ger förslag på områden för nya bostäder och funktioner med hänsyn till landskapsbilden. Förslaget säkrar befintliga karaktärer. Tillägg i bebyggelsen

				underordnar sig landskapsbilden.
Stadsbild		X		En förtätning och komplettering av nya bostäder och verksamheter kan innebära att bebyggelsen blir mer synlig, från Ådövägen samt Rättarboda.
Utblickar och vyer		X		Utblickar och vyer stärks vid ett genomförande av programmet.
Kulturmiljö				
Riksintresse för kulturmiljövård	X			Området ligger inte inom riksintresse för kulturmiljövården.
Kulturhistorisk miljö/landskap		X		Det öppna kulturlandskapet är av stort värde och föreslås bevaras. Endast en försiktig komplettering kring gårdsmiljöerna tillåts.
Historiska samband		X		Historiska samband och förståelsen av kulturlandskapet bevaras genom att exploatering till största del sker inom, eller i anslutning till, befintlig bebyggelse, med bevarande av äldre jordbruksområden.
Fornminnen	X			Inom programområdet finns följande fornlämningar: Låssa 96:1 (Hällristning), Låssa 90:1 (Sågverk), Låssa 48:1 (Stensättning), Låssa 48:2 (Hägnad). Skyddsavstånd för fornlämningar beaktas i kommande detaljplaneläggning.
Kulturhistorisk byggnad		X		Gårdsmiljöer/torp inom programområdet säkras och tillåts utvecklas.